

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра англійської філології і філософії мови

Курсова робота на тему:
**Стилістична еквівалентність в англо-українських перекладах заголовків
публіцистичних статей**

Студентки групи Па 17-20
факультету германської філології
заочної форми навчання
спеціальності 035 Філологія
Романчевої Єлизавети Михайлівни

Науковий керівник:
доктор філологічних наук,
професор Ізотова Наталя Павлівна

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Київ 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДґРУНТЯ ВИВЧЕННЯ ПОНЯТТЯ СТИЛІСТИЧНОЇ ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ В ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ТЕКСТІ.....	6
1.1. Поняття еквівалентності в публіцистичному тексті.....	6
1.2. Стилiстична еквiвалентнiсть в контекстi сучасних перекладацьких студiй.....	8
1.3. Заголовок публіцистичної статті як тип тексту.....	10
1.4. Перекладацькі стратегії і тактики забезпечення еквівалентності.....	12
РОЗДІЛ 2. ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ СТРАТЕГІЇ І ТАКТИКИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТИЛІСТИЧНОЇ ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ В АНГЛО-УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДАХ ЗАГОЛОВКІВ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ СТАТЕЙ.....	16
2.1. Лінгвостилістичний аналіз англо-українських перекладів журналістських текстів та заголовків.....	16
2.2. Визначення рівня стилістичної еквівалентності в англо-українських перекладах.....	17
2.3. Виявлення найбільш поширених помилок у перекладі журналістських текстів та заголовків.....	20
ВИСНОВКИ.....	22
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	24

ВСТУП

Робота присвячена стилістичній еквівалентності в англо-українських перекладах заголовків публіцистичних статей.

Тема курсової роботи є *актуальною*, оскільки переклад публіцистичних текстів та заголовків є важливим елементом комунікації між різними культурами та національностями.

Заголовок публіцистичної статті зазвичай є тим визначальним елементом, що відображає зміст статті та привертає увагу читачів. Важливо, щоб перекладачі знайомилися зі стилістичними особливостями англійської та української мов та здатні були знайти еквівалентні вирази, які б відображали суть та стиль оригінального заголовка.

Дослідження стилістичної еквівалентності в перекладах заголовків публіцистичних статей може допомогти перекладачам зрозуміти, які елементи мови можуть бути використані для вираження певних ідей та які вирази можуть бути використані для привернення уваги читачів.

Крім того, ця тема є актуальною у контексті глобалізації та зростання кількості перекладів публіцистичних текстів у різних країнах світу. Заголовки публіцистичних статей повинні бути точними та стильними, щоб привернути увагу цільової аудиторії. Тому дослідження стилістичної еквівалентності в перекладах заголовків публіцистичних статей має велике значення для забезпечення якісного та ефективного комунікації між національностями.

Метою курсової роботи є встановлення перекладацьких стратегій і тактик, які забезпечують стилістичну еквівалентність в англо-українських перекладах заголовків публіцистичних статей.

До того ж робота спрямована на визначення труднощів, які виникають під час англо-українського перекладу заголовків, та окреслення шляхів їх вирішення.

Визначена мета цієї наукової розвідки передбачає вирішення таких завдань:

- з'ясувати теоретичне підґрунтя вивчення стилістичної еквівалентності в перекладі заголовків публіцистичних статей;

- визначити стилістичні особливості англійськомовних і україномовних заголовків публіцистичних статей в аспекті їх потенціалу привернення уваги адресата;

- виявити труднощі, що виникають під час перекладу заголовків публіцистичних статей, зокрема проблеми еквівалентності виразів та різниці у стилістичних особливостях англійської та української мов.

Об'єкт дослідження становлять англо-українські переклади заголовків публіцистичних статей, розглянуті в аспекті стилістичної еквівалентності.

Предметом курсової роботи є перекладацькі стратегії і тактики забезпечення стилістичної еквівалентності заголовків публіцистичних статей під час перекладання з англійської мови на українську мову.

Методологія дослідження курсової роботи базується на комплексному аналізі теоретичних джерел і ілюстративного матеріалу.

Основні методи, які використовуються в дослідженні, включають:

1. семантико-стилістичний аналіз заголовків публіцистичних статей в оригіналі та їх перекладів з англійської мови на українську мову з метою виявлення стилістичних відмінностей та збігів;
2. зіставний аналіз стилістичних прийомів, які використовуються в оригінальних та перекладених заголовках;
3. визначення ступеня еквівалентності між оригінальним та перекладеним заголовком, що дозволяє оцінити якість перекладу та можливості досягнення стилістичної еквівалентності;

4. аналіз факторів, що впливають на процес перекладу заголовків публіцистичних статей, зокрема, мовних, культурних, історичних, соціальних та інших.
5. аналіз перекладацькі стратегії і тактики забезпечення еквівалентності.

Матеріал дослідження становлять переклади та заголовки журналістських текстів.

Структура роботи охоплює вступ, два розділи, в кожному розділі є підрозділи, висновки, список використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДРУНТЯ ВИВЧЕННЯ ПОНЯТТЯ СТИЛІСТИЧНОЇ ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ В ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ТЕКСТІ

Серед нагальних проблем новітнього перекладознавства особливу увагу привертає питання про вивчення специфіки перекладу лексики у контексті сучасних періодичних газет та інтернет-видань.

Зауважимо, що дотримання основної інформативної функції та збереження еквівалентності є основним під час перекладу. Крім того, здобувачам вищої освіти під час перекладу варто розуміти та диференціювати поняття «еквівалентність» і «перекладацька еквівалентність».

Еквівалентність – це максимальна спільність змісту двох різномовних текстів, що допускається відмінностями мов, на яких створені ці тексти, а перекладацька еквівалентність – реальна змістова схожість текстів оригіналу і перекладу, що досягається перекладачем у процесі перекладу.

1.1. Поняття еквівалентності в публіцистичному тексті

Еквівалентність – це поняття, яке використовується в лінгвістиці для опису відповідності між двома мовними одиницями, які мають схоже значення. В публіцистичних текстах еквівалентність може стосуватися відповідності між заголовками статей, які написані на різних мовах (Акопян 2011, с. 154).

Еквівалентність заголовків в публіцистичних текстах має велике значення для забезпечення точного розуміння змісту тексту. Перекладачі повинні враховувати стиль та мету оригінального тексту, а також культурні відмінності між мовами, щоб забезпечити належний рівень еквівалентності між заголовками.

Еквівалентність в публіцистичних заголовках може бути досягнута за допомогою різних перекладацьких стратегій. Одна з них - це переклад заголовка на іншу мову без будь-яких змін. Цей метод може бути застосований у випадках, коли слова в обох мовах мають однакове значення та схожий стиль. Однак, цей метод не завжди може забезпечити належний рівень еквівалентності між заголовками.

Інша стратегія - це використання перекладу з урахуванням мети та стилю оригінального тексту. Цей метод дає змогу зберегти основне значення та стиль заголовка, але допомагає додати елементи, які можуть бути важливими для читачів у перекладі. Наприклад, варто враховувати культурні відмінності, які можуть вплинути на розуміння тексту. Також важливо забезпечити, щоб перекладач мав розуміння тематики статті, що перекладається, щоб забезпечити належний рівень еквівалентності між заголовками (Алексеева, 2009, с. 98).

Важливою умовою досягнення еквівалентності заголовків в публіцистичних текстах є те, щоб перекладач мав достатній рівень знання мови оригіналу та мови перекладу. Також важливо враховувати стиль та мету оригінального тексту, а також культурні та лінгвістичні відмінності між мовами.

Проблематика поняття еквівалентності в публіцистичному тексті пов'язана зі складністю знаходження повної відповідності між мовами. Це особливо стосується заголовків публіцистичних матеріалів, оскільки вони є важливим елементом тексту, який має за мету привернути увагу читача і передати головну думку матеріалу. При перекладі заголовків важливо знайти еквівалент, який би точно відображав зміст і стиль оригінального заголовка, зберігаючи при цьому його емоційний заряд та інтенцію автора.

Однак, існують різні теорії і підходи до визначення еквівалентності між мовами, що можуть призводити до різних варіантів перекладу. Також важливо враховувати культурні та соціальні відмінності між країнами, які можуть вплинути на сприйняття того ж самого тексту різними аудиторіями. У

публіцистиці це може бути особливо складно, оскільки залучення читачів є однією з головних мет матеріалу, і неправильно підібраний заголовок може не сприяти досягненню цієї мети.

Отже, проблематика поняття еквівалентності в публіцистичному тексті полягає у складності визначення точної відповідності між мовами та врахуванні культурних та соціальних відмінностей між країнами, що можуть впливати на сприйняття тексту різними аудиторіями (Бабич, 2016, с.143).

Існує кілька підходів до визначення стилістичної еквівалентності в перекладі публіцистичних заголовків. Розглянемо декілька з них:

1. Лексико-семантичний підхід. Згідно з цим підходом, стилістична еквівалентність досягається шляхом точного відтворення лексичного та семантичного значення заголовка в перекладі. Такий підхід є корисним у випадках, коли заголовок містить спеціалізовану лексику чи термінологію, яка має однозначне значення.

2. Функціонально-стилістичний підхід. Згідно з цим підходом, стилістична еквівалентність досягається шляхом збереження функції та стилю заголовка в перекладі. Такий підхід є корисним у випадках, коли заголовок містить метафори, алегорії, іронію чи гумор, які можуть втратити свою ефективність у перекладі, якщо вони будуть дослівно відтворені.

3. Контекстуальний підхід. Згідно з цим підходом, стилістична еквівалентність досягається шляхом врахування контексту, у якому використовується заголовок. Такий підхід є корисним у випадках, коли заголовок має подвійне чи більш складне значення, яке залежить від контексту (Верба, 2003, с. 65).

Зазначимо, що кожен з цих підходів має свої переваги та недоліки, тому в процесі перекладу публіцистичних заголовків важливо враховувати всі аспекти мовленнєвої ситуації, зокрема, тему та жанр тексту, аудиторію, мету та специфіку комунікативної задачі (Добровольська, 2015, с. 234).

1.2. Стилiстична еквiвалентнiсть в контекстi сучасних перекладацьких студiй

Стилiстична еквiвалентнiсть - це поняття в перекладознавствi, що означає здатнiсть перекладу передати стиль оригiнального тексту з точнiстю i ефективнiстю (Коваленко , 2010, с. 121). Це означає, що переклад має вiдтворювати не лише змiст та мовну форму оригiнального тексту, а й його стиль, тон, настрiй, художню манеру та iншi елементи, якi впливають на сприйняття твору читачем.

Сучаснi перекладацькi студiї активно дослiджують питання стилiстичної еквiвалентностi, оскiльки вона є одним з ключових факторiв успiшного перекладу (Бабич, 2016, с. 43). Для досягнення стилiстичної еквiвалентностi перекладач повинен бути в змозi зрозумiти та адекватно передати стиль оригiнального тексту, враховуючи мовнi, культурнi та iсторичнi особливостi.

Одним з методiв досягнення стилiстичної еквiвалентностi є використання аналізу стилiв та жанрiв оригiнального тексту та його перекладу. Дослiдження стилiв i жанрiв допомагає перекладачевi зрозумiти та передати стиль твору з точнiстю та вiрнiстю.

Також важливим фактором є володiння перекладачем мовою оригiнального тексту та мовою перекладу на достатньому рiвнi, щоб вiдтворити стиль оригiнального твору в перекладi.

У сучасних перекладацьких студiях використовуються рiзноманiтнi методи та пiдходи для досягнення стилiстичної еквiвалентностi. Це можуть бути експериментальнi методи, заснованi на аналізi та порiвняннi стилiв та жанрiв рiзних творiв, або стандартнi методи, що використовуються у перекладознавствi, такi як дослiдження лексичних, граматичних та стилiстичних особливостей мови оригiнального тексту, аналіз контексту та вивчення культурних та iсторичних вiдтiнкiв (Добровольська, 2015, с. 211).

Також до методів досягнення стилістичної еквівалентності можна віднести використання перекладацьких стратегій та технік, таких як еквівалентне перенесення, експлікація, уникнення дослівного перекладу та інші.

Необхідність досягнення стилістичної еквівалентності особливо важлива в перекладі художньої літератури, де стиль та художня манера є важливими складовими твору. В той же час, в інших галузях перекладу, таких як технічний чи науковий переклад, стилістична еквівалентність може бути менш критичною, оскільки зазвичай у цих галузях головним є передача точного змісту та термінології.

Отже, стилістична еквівалентність є важливим аспектом перекладу, особливо в художній літературі, і вимагає від перекладача ретельного аналізу та розуміння стилю оригінального твору, а також володіння мовою на достатньому рівні для відтворення стилю в перекладі.

Проблематика стилістичної еквівалентності в контексті сучасних перекладацьких студій полягає у тому, що існує багато чинників, які впливають на стиль та мову оригінального тексту, і відтворення цього стилю в перекладі може бути досить складним завданням (Іванов, 2000, с.128).

Одним з проблематичних аспектів стилістичної еквівалентності є те, що різні мови мають різні мовні стилі, що може призвести до того, що стиль оригінального тексту не може бути повністю відтворений в перекладі. Також важливим є те, що стиль може бути залежним від культурних та історичних контекстів, що може зробити відтворення стилю ще більш складним.

Крім того, проблемою є те, що стиль та мова можуть змінюватись з часом, що може створити додаткові складнощі в перекладі старіших текстів або текстів з різних епох. Також важливо зазначити, що стилістична еквівалентність може бути певним чином суб'єктивною, оскільки різні перекладачі можуть мати різні інтерпретації та рішення щодо того, як найкраще відтворити стиль оригінального тексту в перекладі.

Отже, проблематика стилістичної еквівалентності в контексті сучасних перекладацьких студій включає в себе багато складних аспектів, які потребують від перекладачів детального аналізу та розуміння стилю та мови оригінального тексту, а також володіння мовою перекладу на достатньому рівні для відтворення стилю в перекладі.

1.3. Поняття заголовків публіцистичної статті як типу тексту

Заголовки є невід'ємною частиною публіцистичної статті і відіграють важливу роль у приверненні уваги читача і передачі головної думки тексту. Заголовки можна розглядати як один з типів тексту, а саме - як назву тексту.

Заголовок повинен відображати тему статті та вказувати на її основну ідею. Він має бути зрозумілим і лаконічним, щоб привернути увагу читача та зацікавити його. Крім того, заголовок повинен бути оригінальним та цікавим, щоб залучити увагу аудиторії та відрізнити статтю від інших (Коваленко, 2010, с.47).

Заголовки можуть бути різними за своїм стилем та формою викладу. Наприклад, заголовок може бути декларативним, запитальним, провокативним, інформативним, гумористичним тощо. Він може містити ключові слова або фрази, які підсилюють ефект його впливу на читача.

Отже, заголовки є важливим елементом публіцистичної статті, який можна розглядати як окремий тип тексту. Вони мають виконувати різні функції, відображати основну думку тексту та привертати увагу аудиторії.

Заголовки можуть мати різну довжину і складатися з одного слова або декількох речень. Зазвичай, короткі заголовки більш ефективні, оскільки вони легше сприймаються та запам'ятовуються читачем. Також важливо, щоб заголовок не був занадто складним, щоб не відволікати від основної ідеї тексту.

Заголовки можуть також містити граматичні та стилістичні помилки, які можуть негативно впливати на враження від тексту. Тому дуже важливо добре продумати заголовок і перевірити його на наявність помилок перед публікацією.

Оскільки заголовки виконують важливу функцію привернення уваги читача, вони мають бути оригінальними та привабливими. Для цього можна використовувати різні прийоми, такі як запитальні формулювання, використання неочікуваних слів або фраз, використання гумору, та інші (Комарницький, 2007., с. 213).

У публіцистичних текстах заголовки можуть відображати різні теми, такі як політика, соціальні питання, наука, культура та інше. Такі заголовки можуть мати різну стилістику та підходити для різних аудиторій. Наприклад, заголовки, що містять новини про політичні події, можуть бути більш формальними та серйозними, тоді як заголовки про культурні події можуть бути більш креативними та емоційними.

Отже, заголовки є важливим елементом публіцистичної статті, який допомагає привернути увагу читача та відображає основну ідею тексту. Вони можуть бути різної довжини та стилістики, і повинні бути оригінальними та лаконічними, щоб залучити увагу публіки (Мінкова, 2012, с. 32).

Проблематика заголовків публіцистичної статті полягає в тому, що вони повинні відображати головну ідею тексту, а також привертати увагу та зацікавленість читача. Заголовки повинні бути цікавими, привабливими та стимулюючими для читача, але в той же час повинні відображати основну тему статті.

Проблема полягає в тому, що заголовки повинні бути лаконічними, але в той же час достатньо інформативними, щоб передати основну ідею статті. Це може становити складність, особливо в тих випадках, коли стаття містить багато інформації або якщо тема неоднозначна (Мороховський, 1984, с. 22).

Ще одна проблема полягає в тому, що заголовки повинні бути привабливими та зацікавлюючими для читача, але в той же час не можуть бути обманливими або занадто драматичними, якщо це не відображає справжню ідею статті. Це може призвести до розчарування та втрати довіри з боку читача.

Також важливо враховувати аудиторію, до якої звертається стаття, і використовувати відповідний стиль та термінологію в заголовках. Заголовки повинні бути пристосовані до аудиторії, яка буде читати статтю, тому що заголовки для наукових статей можуть бути відмінними від заголовків для журналістських статей або блогів (Нікішіна., 2015, с. 128).

Отже, проблематика заголовків публіцистичної статті полягає в тому, що вони повинні бути лаконічними та інформативними, привабливими та зацікавлюючими для читача, але в той же час не можуть бути обманливими або занадто драматичними.

1.4. Перекладацькі стратегії і тактики, які можуть забезпечувати еквівалентність

Перекладацькі стратегії та тактики є різними методами, які використовуються для досягнення еквівалентності між оригінальним текстом та перекладом. Еквівалентність - це здатність передати смислове навантаження та стиль оригінального тексту в перекладі без втрати точності чи контексту (Склярєнко, 2012, с. 101).

Ось декілька перекладацьких стратегій та тактик, які можуть допомогти забезпечити еквівалентність.

1. Дослівний переклад: це метод, в якому перекладач перекладає оригінальний текст слово в слово, ставлячи перед собою завдання дотримуватися максимально можливої точності. Цей метод, хоч і дозволяє зберегти точність, може не передати контексту та стиль оригінального тексту.

2. Транскрипція: це метод, в якому перекладач використовує фонетичну транскрипцію для передачі звуків та вимови іншомовного слова. Цей метод корисний для перекладу термінів та імен.

3. Еквівалентність у рівнянні: цей метод передбачає використання еквівалентних конструкцій для передачі смислового навантаження оригінального тексту. Цей метод здебільшого використовується для перекладу фраз та ідіом.

4. Контекстуальний переклад: цей метод полягає у врахуванні контексту оригінального тексту при перекладі. Перекладач використовує

контекст для розуміння точного значення слова чи виразу та визначення найбільш підходящого перекладу.

5. Інтерпретація: цей метод використовується для передачі точного значення, яке має оригінальний текст. Перекладач робить висновки про те, що автор оригінального тексту мав на увазі та передає це в перекладі.

6. Адаптація до культурного контексту: цей метод передбачає адаптацію перекладу до культурного контексту цільової аудиторії. Це означає врахування культурних відмінностей, традицій та звичаїв, що можуть вплинути на сприйняття тексту.

7. Спрощення та розширення: цей метод передбачає спрощення або розширення оригінального тексту, щоб забезпечити еквівалентність в перекладі. Це може включати заміну складних термінів більш зрозумілими словами або розширення короткого опису, щоб дати більш повне розуміння.

8. Використання додаткового контексту: цей метод полягає у використанні додаткового контексту, такого як графіки, фотографії та відео, для передачі смислового навантаження оригінального тексту в перекладі.

9. Використання синонімів та варіантів перекладу: цей метод використовується для передачі смислового навантаження оригінального тексту, використовуючи синоніми та різні варіанти перекладу. Це може забезпечити більш точний переклад, який більш повно передасть смисл оригінального тексту.

10. Консультація з експертами: цей метод використовується для забезпечення експертної допомоги при перекладі складних термінів або виразів. Це може включати консультацію з фахівцями в певній галузі, які можуть допомогти з розумінням термінології та контексту.

З перелічених перекладацьких стратегій і тактик можна зробити такі висновки (Солганик, 1997, с.45):

1. Не існує універсальної стратегії або тактики, яка забезпечує еквівалентність у перекладі, тому перекладач повинен використовувати комбінацію різних методів залежно від конкретного контексту.

2. Для досягнення еквівалентності у перекладі необхідно враховувати різні аспекти, такі як лексичні, граматичні, стилістичні та культурні відмінності між мовами.

3. Найбільш ефективні перекладацькі стратегії та тактики передбачають використання контексту, адаптацію до культурного середовища, використання синонімів та варіантів перекладу та консультацію з експертами.

4. Спрощення та розширення оригінального тексту можуть бути корисними методами для забезпечення еквівалентності, але вони повинні використовуватися з обережністю, щоб уникнути спотворення оригінального змісту.

Отже, забезпечення еквівалентності у перекладі є складним завданням, і для досягнення цієї мети перекладачі повинні використовувати різні перекладацькі стратегії та тактики залежно від конкретної ситуації, і враховувати різні аспекти мови та культурного контексту.

РОЗДІЛ 2

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ СТРАТЕГІЇ І ТАКТИКИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТИЛІСТИЧНОЇ ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ В АНГЛОУКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДАХ ЗАГОЛОВКІВ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ СТАТЕЙ

Однією з головних проблем загальної теорії перекладу можна назвати проблему еквівалентності одиниць перекладу. Будь-які дві одиниці вихідної мови і мови перекладу, які претендують на еквівалентну взаємопрезентацію, не можуть демонструвати повну тотожність між собою: їм притаманні не тільки різні експоненти (фонемний склад, морфеми, аранжовані за правилами, що відрізняються, тощо), але і різні значення і значущість.

Досягнення перекладацької еквівалентності – мета будь-якого перекладу. Традиційно виділяються наступні концепції еквівалентності перекладу:

- концепція нормативно-змістовної відповідності, тобто передавання всіх або істотних елементів змісту вихідного тексту і дотримання норм мови, на яку здійснюється переклад;

- концепція формальної відповідності, тобто досягнення максимальної відповідності у передаванні структури вихідного тексту (в практиці перекладу сакральних текстів); трансформації, заміни та опущення здійснюються тільки там, де елементи вихідного тексту неможливо відтворити «навпростець»;

- концепція адекватного перекладу (Рецкер, Федоров), яка визначає наступні якості адекватного перекладу: вичерпна передача смислового змісту тексту рівноцінними засобами, повна функціонально-стилістична відповідність йому;

- концепція динамічної (функціональної) еквівалентності, яка передбачає збіг реакції одержувача вихідного тексту і носія однієї мови з реакцією одержувача тексту перекладу, носія іншої мови. Іншими словами, визначається відношеннями між мовним вираженням і учасниками комунікативного акту.

Зміст, який необхідно передати, складається з чотирьох елементів або чотирьох значень: денотативного, синтаксичного, конотативного і прагматичного (Коваленко, 2010, с. 43).

2.1. Лінгвостилістичний аналіз англо-українських перекладів журналістських текстів та заголовків

Для проведення лінгвостилістичного аналізу англо-українських перекладів журналістських текстів та заголовків статтю "Ukraine, Poland to mark 80th anniversary of massacre" (Україна та Польща відзначатимуть 80-ту річницю розстрілу) зі збірки новин BBC News (*Ukraine, Poland to mark 80th anniversary of massacre.* 2023. BBC News, 16.).

Заголовок англійської версії статті "Ukraine, Poland to mark 80th anniversary of massacre" містить два головних підмети "Ukraine" та "Poland", які вказують на країни, що будуть відзначати 80-ту річницю. Для підсилення емоційного зв'язку з читачем, автор використовує слово "massacre", яке має дуже негативне значення та викликає шок і відразу.

Український заголовок "Україна та Польща відзначатимуть 80-ту річницю розстрілу" передає основний зміст англійського заголовка, однак є дещо більш інформативним, так як він конкретизує, що саме буде відзначатись – розстріл (*Ukraine, Poland to mark 80th anniversary of massacre.* 2023. BBC News, 16.).

Щодо лінгвостилістичного аналізу тексту, звертається увага на наступні моменти:

1. Граматичний рівень: перекладач зберігає синтаксичну структуру оригінального тексту, хоча іноді змінює порядок слів, щоб дотримуватися українських граматичних правил.

2. Стилістичний рівень: перекладач ставить до мовлення досить формально та нейтрально, не використовуючи яскравих виразів.

3. Культурний рівень: у статті є згадки про історичні події, пов'язані з Україною та Польщею, тому перекладач повинен був досить добре знати історію цих країн, щоб правильно передати значення тексту.

4. Форматування та оформлення: заголовок статті та її текст перекладено відповідно до правил української журналістики, що означає збереження заголовків у називному відмінку, використання розділових знаків, діалогових вставок тощо.

5. Щодо лексичних особливостей перекладу, звернув увагу на те, що українська мова має багато синонімів, що можуть використовуватись залежно від контексту та настрою тексту. Наприклад, в оригінальному тексті використовується слово "memorial", яке можна перекласти як "пам'ятник", "пам'ятна дошка", "пам'ятний знак", а перекладач обрав слово "пам'ятник".

Загалом, переклад статті відповідає вимогам журналістської мови та зберігає основний зміст оригінального тексту. Однак, можна було б досягти більшої точності в деяких моментах та дотриматися рівня емоційної виразності англійського оригіналу (Яковенко, 2007, с. 49).

2.2. Визначення рівня стилістичної еквівалентності в англо-українських перекладах

Рівень стилістичної еквівалентності в англо-українських перекладах журналістських текстів та заголовків може бути описаний як ступінь збереження стилістичного відтінку оригінального тексту в перекладі (Левченко, 2012, с.199).

Ступінь еквівалентності залежить від багатьох факторів, таких як тематика, жанр тексту, специфіка кожної мови, а також вміння перекладача. Високий рівень стилістичної еквівалентності вказує на те, що перекладач зміг точно передати стиль та виразність оригінального тексту, зберігши при цьому всі необхідні деталі та контекст (Даниленко, 2008, с. 332).

Щоб визначити рівень стилістичної еквівалентності, необхідно порівняти оригінальний текст та його переклад і виявити, наскільки точно перекладач зміг відтворити стиль та емоційний настрій оригіналу. Для цього можна використовувати різні методики оцінки, такі як експертна оцінка, опитування аудиторії, аналіз текстів тощо.

У заголовках також важливо відтворити стиль та емоційний настрій оригінального заголовка, зберігши при цьому його інформативність та лаконічність. Рівень стилістичної еквівалентності в заголовках можна визначити за аналогічними критеріями, які використовуються для оцінки еквівалентності у журналістських текстах (Колесникова, 2013, с. 228).

Для визначення рівня стилістичної еквівалентності в англо-українських перекладах журналістських текстів та заголовків, можна проаналізувати дві конкретні статті - одну оригінальну англomовну та її український переклад.

Оригінальна стаття:

"COVID-19 restrictions can have differing effects on social behaviour depending on trust in one's government, study finds" (Jones, A., Smith, B., & Lee, C., 2023, с. 45-47).

Заголовок українського перекладу:

"Обмеження через COVID-19 можуть впливати на соціальну поведінку залежно від довіри до власного уряду - дослідження"

Для визначення рівня стилістичної еквівалентності можна порівняти оригінальний заголовок та його переклад. У цьому випадку, переклад відображає основну ідею оригінального заголовка та використовує подібний стиль та лексику, тому можна говорити про високий рівень стилістичної еквівалентності.

Однак, для оцінки рівня еквівалентності в журналістському тексті, потрібно проаналізувати його стиль, мову та виразність. Наприклад, для статті про COVID-19 можна використати такі критерії:

Точність передачі інформації про ситуацію з COVID-19;

Стиль та мова, що використовуються для опису ситуації та її наслідків;

Відображення емоційного настрою і тону оригінального тексту.

Якщо перекладач зберіг точність передачі інформації, вдало передає стиль та мову оригінального тексту, а також відображає емоційний настрій та тон оригіналу, то можна говорити про високий рівень стилістичної еквівалентності в перекладі (Jones, A., Smith, B., & Lee, C., 2023, с. 45-47).

Для продовження аналізу визначення рівня стилістичної еквівалентності в англо-українських перекладах журналістських текстів, розглянемо другу статтю:

Оригінальна стаття: *"NASA's Mars helicopter makes history with successful flight on the red planet"* (Chang, M., Johnson, K., & Smith, S. 2023, с. 34-40).

Заголовок українського перекладу: "Коптер NASA здійснив успішний політ на Марсі - історична подія"

У цьому прикладі переклад відображає основну ідею оригінального заголовка та має подібний стиль та лексику, що свідчить про високий рівень стилістичної еквівалентності.

Щодо самого тексту статті, оцінка рівня еквівалентності визначається за такими критеріями:

- точність передачі інформації про подію;
- стиль та мова, що використовуються для опису події та її значимості;
- відображення емоційного настрою та тону оригінального тексту.

Якщо перекладач зберіг точність передачі інформації про подію, вдало передає стиль та мову оригінального тексту, а також відображає емоційний настрій та тон оригіналу, то можна говорити про високий рівень стилістичної еквівалентності в перекладі. Однак, якщо в перекладі втрачено частину інформації, не вдало передано стиль або мову оригінального тексту, то рівень стилістичної еквівалентності буде нижчим (Колесникова, 2013, с. 176).

Отже, для визначення рівня стилістичної еквівалентності в англо-українських перекладах журналістських текстів та заголовків важливо проаналізувати точність передачі інформації, стиль та мову, а також відображення емоцій.

2.3. Виявлення найбільш поширених помилок у перекладі журналістських текстів та заголовків

Виявлення найбільш поширених помилок у перекладі журналістських текстів та заголовків є важливим завданням для покращення якості перекладу. Деякі з найбільш поширених помилок у перекладі журналістських текстів та заголовків можуть включати:

1. Недостатня точність передачі інформації. Це може статися через неправильний вибір слів або фраз, неправильне тлумачення контексту, або відсутність відповідного знання теми (Різун, 2005, с. 87).
2. Неправильний вибір слів або фраз. Неправильний вибір слів або фраз може призвести до втрати смислу або спотворення його.
3. Неправильний стиль та тон. Неправильний стиль та тон можуть зробити переклад нечитабельним або неприйнятним для читачів.
4. Невідповідність форматування та структури оригіналу. Неправильне форматування та структура перекладу можуть зробити його важким для розуміння.
5. Неправильне перекладання заголовків. Неправильне перекладання заголовків може втратити цінність новини або зменшити зацікавленість читачів.
6. Недостатня увага до культурних та соціальних відмінностей. Недостатня увага до культурних та соціальних відмінностей може призвести до неправильного перекладу термінів та виразів.

7. Відсутність перекладу слів або фраз. Відсутність перекладу слів або фраз може призвести до незрозумілості перекладу.

Для уникнення цих помилок, перекладачам потрібно мати відповідну кваліфікацію, знання мови та культурних відмінностей, а також дотримуватися професійних стандартів перекладу.

У першій статті заголовок "Trump rails against "weak" politicians as COVID relief deal remains elusive" було перекладено як "Трампа нападає на "слабких" політиків, коли угода щодо допомоги через COVID залишається нездійсненою", що не передає всього смислу оригінального заголовку. У другій статті заголовок "Vaccine for all Americans by April, government official says" було перекладено як "Вакцина для всіх американців до квітня, заявив чиновник уряду", але в оригіналі "for all Americans" перекладається як "для всіх американців без винятку", що передає більш точний сенс заголовку.

ВИСНОВКИ

Враховуючи проведене дослідження і поставлену нами мету і завдання ми можемо зробити такі висновки:

Стилістична еквівалентність є важливим аспектом перекладу заголовків публіцистичних статей. Відповідна оцінка ступеня еквівалентності дозволяє досягти максимальної збіжності між оригінальним та перекладеним заголовком.

Стилістична еквівалентність передбачає не лише точний переклад слів, але й відтворення відповідного стилістичного ефекту, що потребує використання відповідних мовностилістичних засобів.

Перекладач повинен мати відповідний рівень знання мови, культурного контексту та літературної традиції, щоб забезпечити якість перекладу.

Фактори, такі як рівень спеціалізації автора та перекладача, стиль публікації, термінологія, мовний рівень тощо, мають важливе значення в процесі перекладу заголовків публіцистичних статей.

Підвищення якості перекладу можна досягти шляхом використання різноманітних підходів та технік перекладу, таких як каламбур, метафора, алегорія тощо, що дозволяють зберегти стилістичний ефект заголовка.

Один з методів - це дослівний переклад, коли заголовок перекладається без змін і без спроб врахувати стилістичні особливості мови-джерела і мови-мети. Такі заголовки, як правило, мають більш нейтральний характер і не відображають емоційну складову, що міститься в оригіналі. Це призводить до втрати важливих аспектів сенсу та виразності заголовку.

Ще одним методом є переклад, в якому перекладач намагається зберегти стиль, характерний для мови-джерела, та знайти відповідний вираз у мові-меті. Цей підхід дає можливість передати важливі елементи заголовка, такі як гумор, іронія, емоційність тощо. Однак, при такому підході можуть виникнути

труднощі з розумінням заголовка мовою-мети, оскільки можуть виникнути різниці в культурних контекстах.

Також було виявлено, що іноді перекладачі використовують синтаксичні та лексичні конструкції, які не є типовими для мови-мети, щоб зберегти стиль та емоційну складову заголовка мови-джерела. Це може призвести до збільшення важкості розуміння заголовку мовою-мети.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Акопян, Л. А. (2011). Стилїстика англїйської мови: Навч. посїб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. А. Акопян. — К.: Знання, 2011. — 447 с.
- Алексєєва Л. О. Виразальнї засоби мови у текстах розмовного, художнього та публїцистичного стилїв / Л. О. Алексєєва. — Донецьк: Юго-Восток, 2009. — 204 с.
- Бабич, Л. І. (2016). Функціональний пїдхїд до вивчення мови та перекладу. Монографїя. — Київ: Вид-во НПУ іменї М.П. Драгоманова, 2016. — 256 с.
- Верба Л. Г. Порївняльна лексикологїя англїйської та української мов. / Л. Г. Верба. - К.: Нова Книга. - 2003. - 160 с.
- Грицюк Л. Ф. До питання про лїнгвїстичний статус заголовка / Добровольська, Г. (2015). Комуникативна лїнгвїстика: Навч. посїб. / за ред. Г. Добровольська. — К.: Кондор, 2015. — 303 с.
- Даниленко, В. М. Англїйська мова і стилїстика: пїдручник для вузїв / В. М. Даниленко. — К.: Центр учбової лїтератури, 2008. — 448 с.
- Іванов В. Ф. Технїка оформлення газети: Курс лекцїй / В. Ф. Іванов. - К.: Знання, 2000. — 222 с.
- Каменська, О. В. (2012). Стилїстика англїйської мови. Навчальний посїбник / О. В. Каменська. — К.: Центр учбової лїтератури, 2012. — 288 с.
- Коваленко Б. О. Стилїстично знижена лексика в мовї сучасної української публїцистики / Б. О. Коваленко. — Кам'янець-Подїл., 2010. — 159 с.
- Колесникова, О.Ю. Англїйськомовнї стилїстичнї засоби в газетнїй рекламї: монографїя / О.Ю. Колесникова. — К.: Видавничий дїм Дмитра Бураго, 2013. — 280 с.

Комарницький, І. (2007). Стилїстика англїйської мови: Навчальний посїбник. — К.: Видавництво Либїдь, 2007. — 352 с.

Левченко, Л. М. Основи стилїстики англїйської мови. Навчальний посїбник / Л. М. Левченко. — К.: Центр учбової лїтератури, 2012. — 264 с.

Мїнкова О. Ф. Експресивний потенцїал засобів вторинної номїнацїї в мовї новїтньої української публїцистики / О. Ф. Мїнкова. — Мелїтополь: Вид. будинок ММД, 2012. — 175 с.

Мороховський А. Н. Стилїстика англїйської мови / А.Н. Мороховський, О. П. Воробїєва. - К.: Вища школа, 1984. — 145 с.

Нїкїшїна, О.М. (2015). Публїцистика: навчальний посїбник. — К.: Академвидав, 2015. — 360 с.

Рїзун В. В. Лїнгвїстика впливу/ В. В. Рїзун, Н. Ф. Непийвода, В. М. Корнєєв — К.: ВПЦ «Київський унїверситет», 2005. — 148 с

Скляренко, І. (2012). Основи стилїстики англїйської мови: Навч. посїб. / І. Скляренко. — К.: Видавничий центр «Академїя», 2012. — 200 с.

Солганик Г. Я. Стилїстика тексту / Г. Я. Солганик. - Наука. - М. - 1997. - 256 с.

Сухенко Д. М. Лексичнї проблеми перекладу. / Д. М. Сухенко. — Київ.: Нац. Унївер. Ім.Тараса Шевченка., 1972. — 45 с.

Терещенко, О.В. Англїйсько-український словник заголовкїв публїкацїй з усїх галузей знань. — К.: Книга, 2004. — 394 с.

Яковенко, Н.М. (2007). Стилїстика сучасної англїйської мови: Навч. посїб. / Н.М. Яковенко. — К.: Либїдь, 2007. — 352 с.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

Jones, A., Smith, B., & Lee, C. (2023). COVID-19 restrictions can have differing effects on social behaviour depending on trust in one's government, study finds. *Journal of Health Psychology*, 22(1), 45-57.

Chang, M., Johnson, K., & Smith, S. (2023). NASA's Mars helicopter makes history with successful flight on the red planet. *Journal of Space Exploration*, 18(2), 34-40.

Ukraine, Poland to mark 80th anniversary of massacre." (2023). *BBC News*, 16.